

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 7. Dec. W przeszłą Niedziele Posel Wenecki, IMći Xdża *Corsini* y rodzonego Iego, Xiążęcia *Don Bartholomea*, Kolligátow Oycá S. *lauffimé* częstował, á drugiego dnia Xżc IMć *Ruspoli*, odebráwzy wiadomość o powrocie IMći P. *Firau* z Portugálii y Hiszpánii, zaraz káretę swoię *obviam* onemu wysłał y do iego Pálcu wprowadzić kázal. Ze zaś Kárdynał *Maffei* w *Mont-Pulciano* Oyczyźnie swoicy stánał, więc umysłny ztąd po niego wysłany, áby nieodwrocnie dlá odebránia od Oycá S. Kápeluszá przyiechál, po którym ákcie do *Ferrare* má bydz expedyowány. Wczoráy Kárdynał *Imperali*, á po obiedzie IMć P. *Firau* respektém interessu Krolá Portugálskiego dluga u Oycá S. mieli áudyencyę, po ktorey zaraz do *Lisbony* wyprawił kuryerá. Kadynał *Zondodary* dziś do *Stene* názád wyiechál.

z Turynu d. 6. Dec. Krol IMć terániejszy codziennie bywá w Rádzie. Lubo CesarSKI y Hiszpáński Ministrowie káždy ná swoię strónę iego przerobić

zyczy, iákoż dlá tego z obu stron dosyć faworyzujące uczyniono propozycye: iednakże Krol IMć przy swoicy rezolucyi zostáwac y *neutralitatem* trzymáć zechce, áby się tym przedzey interes Włoski bez wojny mogł zákończyć.

z Hiszpánii.

z Sewilij d. 1. Dec. Krol IMć codziennie się łowieniem ryb w stáwie Zámkowym dywertuie, Infant zaś *Don Carlos* z *Don Filippem* w exercycyách Rycerskich konno się ćwiczy. W tym tygodniu IMć Pán *Pantinho* różne z Francuzkim, Angielskim y Hollenderskim Ministrámi respektém uczynionej Táxy Towarów, z Indyj przywiezionych, miał konferencye, po których kády z nich zaraz do Dworu swego wysłał kuryerá. Z tym wszystkim, z aláboracyi Krolowy IcyMći inż sposób wynáleziono, ktorymby tak krolá IMći Angielskiego iáko y Hollandyá do tego przywieść, áby ná przyszłą wiosnę interes *Don Carlos* do Włoch, podług Tráktatu Sewilyskiego bárdziej, niżeli przeszłego roku był ná pieczy.

z Gi.

z Gibraltaru d. 29. Nov. Zawczoray tu przymásierowało 6. Regimentow Hiszpáńskich, które párowawšy *in vicinitate* kilka godzin, do żimowych Konfystencyi o kořo tey fortecy náznaczo-nych, poszły. Okręt wojenny *Gosport* názwány kilka podiazdow ná Trákcíe *Salé* odpráwiwszy, w tym tygodniu powrócił. Ze zái po odebrániu dwóch Kupieckich Okrętow Angellkich, żáden rozboyniczny státek z Portu *Salé* nie wyszedł, więc się satysfakcyi z nášzey stro-ny tego roku spodziewáć nie potrze- bá; pomienione záтым Okręty tak dłu- go tám pozostáná, áż zwyczajne pre- zentá do *Miquenez*, rezydencyi Kro- lá *de Fez y Maroce*, pod ktorego wła- dzá Fortecá *Salé* zostáie, wynidá.

z Fráncyi.

z Wersalu d. 16. Dec. Przeszłego po- niedziátka pierwszá ná Zámku bylá ko- medyá, *l' Esprit Follet* álbo dowcip Kro- tofilny intytułowáná. Drugiego zái duiá Affamble przy rezonáncyi muzy- ki, ná wielkiej Sali obiciámi koszto-wnemí ádornowane odpráwiono, gdzie się przytomní IchMé kártami áż do 9. wieczorem zabawili. We frzodę Krol IMé do kniei *de Marly* ná polowanie wyiecháł, á ztámtąd powróciwszy, tráge- dyá *de Bruto* reprezentowáno. IMé P. Márkwis *de Castellar* Posel Hiszpáński codziennie do tych czás z Kárdynálem *de Fleury* miewáł konferencye, ktore, po odieždzie tegoż Kárdynála, z Angellkim y Hollenderskim Ministrami *continuat*. A lubo przed tym o kongressie, który się tu po nowym Roku miał záczynáć, námieniono, teráz iednák o tym nic nie- słycháć, ówšem wszędzie dyspozycye *in militariibus* czyniá, iákoż zawczoráy wyszedł Krolewski ordynáns, áby Fortecé okořo *Renu* leżące że wszystkim dobrze opátrzonó, á Regimenty do ex- pedycei włotkiev destynowane, ná przy-

szlá wiofnę do márszu pogotowiu były. W tym tygodniu Xzc IMé *d' Orleans* szarżę Generálnego Pułkownikestwá cáley Infanteryi, ktorá od Roku 1639. *post fata* Xiążęcia *d' Epernon* nikomu konferowána nie bylá, ále się Roku 1721. pomienionemu Xciu dostała, rezygno- wáć. Zá rozkázem Krolewskim w Zám- ku *de St Germain en Laye*, dtá rezyden- cyi pewnego Xiążęcia cudzoziemskie- go, wielkie czyniá *preparatoria*. Páłac ten rekreácyiny nie dáleko ztąd leży y ná poczátku przeszłego wieku ná tym miejscu stáre Zámczyřko było, lecz po u- rodzeniu s.p. Ludwiká XIV. Roku 1638. támcze tak wysmienity wystáwiono Pá- łác, że się teráz wszystkim inżym ro- wniá. Kárdynál *de Fleury* ná Páľacu *Iffy* názwány *ad prasens* znáydúie się, który iednák przed Świętámi *speratur redux*: Kroleřstwo IchMé zái po nowym Roku z cáłym Dworem do *Marly* wy- iecháć y tám czas iáki rezydowáć má- iá.

z Anglii.

z Londynu 17. Dec. Przeszłego wtór- ku stanął tu umyřlny z Páryżá od IMéi Pána *Lorda de Waldgrave* Poslá nářze- go przy Dworze Fráncuzkim będące- go, po ktorego przybyćiu zái z się w przytomnořci Krolá IMéi odpráwiřo *Consilium*, ná czymby to záiwiřo? *non con- stat*; iednák tegoż momentu wyszedł do Admirálicyi, Krolewski ordynáns, áby cáła Flottá *primis Martij* do wyięćia gotowá bylá; Regimenty tákcze máiá byđż rekrutowáne, áby w iřelkiey były gotowořci: do Hánneweru zái wczoráy wysřáno Kuryerá, z tym ordynánsém, áby 5. Regimentow piechoty y dwá konnych przywerbówáwřy, ná przy- szlá wiofnę woysko támeczne, z Duń- lkim y Hesselkállskim, w zóldzie ná- lżym będącym, ná 34. tyřięcy popisáć się mogřo. Po odebrániu wiadomořci,

iz Krol IMć Hiszpáński kilku Regimentom pod Gibráltar pomášierować kázál , zaráz trzy Regimenty komenderowano, z ktorých dwa do Gibráltaru á ieden do *Portu-Maon* máią *transportari*. To Miásto *Port-Maon* leży ná wyspie *Minorca*, ktore przed tym Hiszpánom náležáło, lecz Angielczykowie Roku 1708. nie tylko Miásto , ále též całą wyspę sobie podbili, y przez Tráktát Utrechtski utrzymáli. Dżis tu kilkanásćie pięknych koni Irlandskich dla Krolá IMći Fráncuzkiego przyprowadzono, ktore wkrótce do Páryżá wychodzą.

z Dánii.

z *Kopenhagi* d. 14. Dec. Przeszłego wtorku ótáo zeszłego Krolá z wielką magnificencją y ássystencyi wielu Ich-Mćiów z *Oldensé* do *Rodschildu* transportowano, z ktorey okázyi nie tylko tu ále y po całym Páństwie przy zwyczáynce exerceie pogrzebowcy dzwonióno. A lubo dżis pierwsi Ministrowie inuż do *Rotbenschildu excurrerunt*, iednakże dzień ieszcze nie determinowány, ktorego by Krol IMć miał *subsequi*, dla ássystowania temuż áktowi pogrzebowemu. Koronáciá zás Krolá IMći w przyszłym Miesiácu má się odprawić, do ktorey wielkie czynią *preparatoria*, miedzy innemi, Koroná dla Krolowy IeyMći bárdzo bogátá y wielkimi bryliántami sadzoná bédzie. Powiádaiaj także, iz Krol IMć zaraz zá przyiázdem swoim, wśzelkie, respektém dochodów rocznych Krolowy IeyMći wdowic náležących uczynić zechce dispozycye , iákoż inuż ná to pozwolił, żeby wszystkie ruchomości y *pretiosa*, od zeszłego Krolá IMći dárowane , *ad dies vite* zadržymála. Zámek *Scadenbourg* ná połwyspie *Lutland* w powiecie *Arnbauzen* leżący, ná rezydencyą icy náznaczone. Osta-

tnie listy z *Kongsbergu* w Krolewstwie Norwegji bédącego donoszą, że gornicy tam fodynę z sámego kruszcu srebrnego znaleźli, ktorá *in statio* czterech Miesięcy kilka tysięcy funtow odlewánego srebra wydawała, więc Krol IMć do pomienionego Miásta dwóch Kommissarzów, dla uczynienia wśzelkiey, o kóło tychże gor mineralnych dyspozycyi, wysłać rozkázal.

z Szwecyi.

z *Sztokholmu* d. 11. Dec. Krol IMć wszystkim Ministrom cudzoziemskim przez IMći Pána Gráffa *de Horn* *notificavit*, żeby się, iczeliby iákic prywatne interesá mieli, nie do Deputátów Prowincyálnych , ále *directé* do niego álbo do Konfyliarzów iego addressowali , z tcy rácyi, że się tym sposobem nie tylko prędkiey doczekáć máią rezolucyi, ále též cały Senát *wigore suo* káżdemu zupełną uczyni satysfakcyą. Ze zás Krol IMć dochody y intráty całego Páństwa podług dawnego zwyczáiu pomiarkować , á millicyá, iáko przed tym bywała , zászwe trzymáć zechce; więc Kommissarzom Krolewskim *injunctum*, áby specyfikacyą wszystkich , tak gor mineralnych iáko y innych prowentów Krolewskich ná przyszłym Seymie po gotowiu mieli. Woysko zás regularne, áby się ná 40. tysięcy piechoty y 20. tysięcy konnego, oprócz 15. Regimentów *pro prasidio* Páństwa zostáwionych, y Rycerstwá 10. tysięcy, ráchowác mogło. Markwis *de Casleja* ná terázniey izy Seym w Chárakterze Poslá extraordinarynego Krolá IMći Fráncuzkiego przybédzie.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 13. Dec. IMć P. Gráff *de Wartislau* Posel Cesarzski z okázy Imienin Princypáta swego w tym typie
duin

dnia dopiero odprawił Festyn, na którym nie tylko Xiążęta, wszyscy Ministrowie y cały Dwór, ale też Cárówá Iey Mć z całą przeciwiezną Famiłią *comparruit*, którą iak prędko o 5. godzinie wieczorem do Pałacu pomienionego Pośła przyjechała, tak zaraz IMć P. Graff Cárówá IeyMć przy rezonancyi Muzyki, Trąbow Korfów y strzelaniem z 24. ármat przywitawszy, do ápartamentu gdzie illuminacyi przypatrzeć się mogła, zaprowadził. Potym za pozwoleniem Cárowy IeyMći rzeczony Gráff Báł z Xiężniczką IeyMćią Elżbietą zaczął, po tńcach zaś stoł dla Cárowy IeyMći, y dziewięć innych dla Pństwá, z wielką magnificencyą zařstawiono, Cárowa IeyMć osobliwie *in serwiebatur*, włoskie spiewania y Muzyki wszędy *intonabant*, drudzy IchMć także *lautissime traclabantur*. Po kollaracyi Cárówá IeyMć nieco ieszcze zabawiwszy y wielkie IMći P. Gráffowi oświadczywszy respektá, náząd do Rezydencyi swoicy o 10. wnoc przyodgłosie Trąbow, Korfów y ármat odiechala, drudzy się zaś tńcem, grńciem y innemi dywertymentami *in seram noctem* bawili. Przeszłego poniedźińku IMć P. Báron de Szafiroff w Chárakterze Pośła extraórdynaryinego Cárowy IeyMći do Persyi wyiechał, á tu *Don Cascos* iako Sekretarz *Legationis* od Krolá IMći Hiszpńskiego *substitit*. Po całym Pństwie ná głowę werbuią, bo Cárówá IeyMć woysko nářze 50. tys. ludźmi chce *augmentare*.

z Niemiec.

z Wiednia d. 26. Dec. Wczoráy iako w dzień *Natalitiorum*, Xiążęta, Ministrowie y Kńwalerowie w świctnym hábićie *numerossime* do Dworu ziechawszy się, Cesarřtwu IchMćiom do Kńplicy Zńmkowey uđaiącym się y nábożeńřtwo tńm z wielką dewocyą odpráwu-

iącym ářystowáli, po którym Cesarř y Cesarřowá IchMć publicznie obiádowali, á po obiędzie *in eodem comitatu* Nieszpórowi *aderant*.

Ostatńie listy z Belgradu donoszą, że Bářa terazńiczy w Nissy znáydujący się, po odpráwionym wieřdzie swoimá publicznym, zaraz Fortece po nádrzećczu *Dunaiu* leżące, zřustrował y okřo nich zwyczáyne uczynił dyspozycye; Gubernátorowi iedńák tuteyřczemu o przybyćiu swoim, żądney do tych czas nieuczynił notyfikacyi.

Z Konstantynopolu mámy, że się interes międy terażńiczyřm Sultńnem W. z iedney á *Szach-Thamassem* Krol'em Perskim z drugiey strony iuź w przyińźni zakończył, z tą iedńák *ab utrinq;* prekuřtodycyą, żeby pierwřzy całą Prowincyą, *Georgij Thamassowi* ustąpił, drugi zaś w żądną z Cárówá nie wchodził ályńncyą owřzem wszystko, co Piotr I. sobie podbił, rekuperował. O tym confirmacyá *verius*.

z Rostoku d. 18. Dec. Zá rozkńzem Cesarřá IMći Kommissyá tutećzná zaraz po nowym Roku tu náznaczyłá kongres, áby się wszystkie Stńny Xięřtwá Mcklenburřkiego ziechály y o intencyi Cesarřá IMći dowiedźiály. Do Elektorá zaś Hńnnowerřkiego y Xćiá Wolfenbutterřkiego wyszedł Cesarřski Reřkrypt, áby Xiążćciu Mcklenburřkiemu uczynili remonřtrńcy, iako on, dla niepomińrkowanego uporu swego, całć Pńřstwo do ostatńiey przyprowadźá ruiny, y zń 10 Panu BOGU rńchunek dńć bęďdzie musiał; zń tym, żeby przeciwnó wszystkim insolencyom Xćiá Leopolda, iak całćmu Xięřtwu iako y rodzonemu Brńtu iego Xćiu Ludwikowi protekcyą dńwáli, áby od niego żądną mińrą krzywdy nie mieli. A ná ostńerek, żeby milicyá, ná cękucyi tńm bęďcń, żądnę excessá nie czyniłá, ale się tym, co zń ordynńtem iego mńł, kontentowńł.